

Orálny glukózový tolerančný test – oGTT

Od 1. 8. 2018 pristupujeme k zmene hodnotenia oGTT podľa najnovších odporúčaní Slovenskej diabetologickej asociácie.

oGTT sa používa na skrining diabetu u asymptomatických osôb a taktiež na skrining gestačného diabetu mellitu (GDM) u tehotných.

Gestačný diabetes mellitus sa podľa WHO považuje za poruchu metabolizmu glukózy rôzneho stupňa, ktorá sa objavuje v tehotnosti a vo väčšine prípadov spontánne odznieva v priebehu šiestonedelia. (WHO, 2013). Skrining u všetkých tehotných vykonáva gynekológ – pôrodník, eventuálne diabetológ v období od 24. do 28. TG pomocou štandardného oGTT. U tehotných s prítomnými rizikovými faktormi sa test vykonáva skôr, už pri prvej návšteve prenatálnej poradne.

PRÍPRAVA PACIENTA

Test sa robí nalačno (nejesť aspoň 8 hodín), vyšetovaný smie piť čistú vodu. Tri dni pred testom má mať bežné stravovacie návyky, deň pred testom je potrebné vylúčiť zvýšenú fyzickú námahu. Lieky s antiinzulínovým efektom (kortikoidy, tyroxín, betamimetiká, progesterón) užije pacient v daný deň až po skončení testu. Počas celého testu musí vyšetovaný zachovávať fyzický pokoj.

VYKONANIE TESTU

Na vyšetovanie oGTT sa odporúča venóznym odber, kritériá na hodnotenie testu sa vzťahujú na venóznou plazmu!

Vyšetovanému sa vyšetí glykémia nalačno v krvi odobratej zo žily, následne vypije 75 g glukózy rozpustenej v 250 ml vody počas 3 – 5 minút.

Glykémia po záťaži sa štandardne odoberá **po 2. hodine od podania glukózy**. U gravidných sa odporúča trojbodová krivka – **odber po 1. a po 2. hodine od podania glukózy**. Venózna krv sa odoberá **do skúmavky s antiglykolytickým činidlom NaF** (na požiadanie dodáme – skúmavka Sarstedt alebo Vacutainer), glukóza musí byť stanovená najneskôr do 24 hodín od odberu. V prípade odberu do štandardnej biochemickej skúmavky s gélom je potrebná **centrifugácia do 30 minút od odberu**.

OBMEDZENIA

V prípade kapilárneho odberu (**neodporúča sa** pre nekonštantné rozdiely v koncentrácii glukózy medzi kapilárnou a venóznou plazmou) je iné hodnotenie testu. **Nepripustné je kombinovať typ odberu** v priebehu testu (nalačno odber venóznej krvi, po záťaži odber kapilárnej krvi a pod.) – v takomto prípade test nebude vyhodnotený. Test sa nevykonáva pri akútnom ochorení (viróza, hypereméza tehotných a pod.) a pri glykémii nalačno $\geq 7,0$ mmol/l.

V tabuľke 1 je uvedené hodnotenie oGTT testu v závislosti od typu odberu (venózna plazma/kapilárna plazma). Pri hodnotení oGTT u gravidných sa **aspoň jedna zvýšená hodnota glykémie hodnotí ako GDM**.

Tabuľka 1: Hodnotenie oGTT

	Venózna plazma	Kapilárna plazma
Zvýšená glykémia nalačno		
0. hodina	5,6 – 6,9 mmol/l	5,6 – 6,9 mmol/l
2. hodina	< 7,8 mmol/l	< 8,9 mmol/l
Porucha glukózovej tolerancie		
0. hodina	5,6 – 6,9 mmol/l	5,6 – 6,9 mmol/l
2. hodina	7,8 – 11,0 mmol/l	8,9 – 12,1 mmol/l
Diabetes mellitus		
0. hodina	$\geq 7,0$ mmol/l	$\geq 7,0$ mmol/l
2. hodina	$\geq 11,1$ mmol/l	$\geq 12,2$ mmol/l

Gravidné		
	Venózna plazma	Kapilárna plazma
Gestačný diabetes mellitus		
0. hodina	$\geq 5,1$ mmol/l	$\geq 5,1$ mmol/l
1. hodina	$\geq 10,0$ mmol/l	$\geq 11,1$ mmol/l
2. hodina	$\geq 7,8$ mmol/l	$\geq 8,9$ mmol/l

Vykazovanie: poisťovňa 24, 25, 27 – kód 3634

INDIKAČNÉ OBMEDZENIA

25 – VŠZP	24 – Dôvera	27 – Union
Odb.	Odb.	Odb.
001; 002; 005; 007; 008; 009; 010; 020; 025; 048; 049; 050; 060; 064; 153; 154; 155; 331; 323	001; 002; 005; 007; 008; 009; 010; 020; 025; 048; 049; 050; 060; 064; 153; 154; 155; 331; 323	001; 002; 005; 007; 008; 009; 010; 020; 025; 048; 049; 050; 060; 064; 153; 154; 155

VYPRACOVALI

Medirex, a.s.: **MUDr. Katarína Vlniešková**
katarina.vlnieskova@medirex.sk

Medirex, a.s.: **MUDr. Katarína Schenková**
katarina.schenkova@medirex.sk

Medirex, a.s.: **MUDr. Eva Ďurovcová**
eva.durovcova@medirex.sk

Kontakt: Klientske centrum: 0800 00 30 30

Bratislava 1. 8. 2018

Literatúra

- Dókušová S, Fábryová L, Galajda P, et al. Interdisciplinárne štandardy diagnostiky a liečby diabetes mellitus, jeho komplikácií a najvýznamnejších sprievodných ochorení. Forum Diab 2018; 7(2, Suppl1).
- Česká spoločnosť klinickej biochemie ČLS JEP, Česká diabetologická spoločnosť ČLS JEP. Diabetes mellitus – laboratorní diagnostika a sledování stavu pacientů. 2015. Dostupné na http://www.cskb.cz/res/file/doporuceni/DM/DM_dop_201601.pdf
- Management of Diabetes in Pregnancy: Standards of Medical Care in Diabetes – 2018. In: Diabetes Care 2018 Jan; 41 (Supplement 1):137-143.
- Gestačný diabetes mellitus. Doporučený postup screeningu, gynekologické, perinatologické, diabetologické a neonatologické péče 2017. Dostupné na http://www.diab.cz/dokumenty/DP_GDM_2017.pdf